

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Jeg kan passende begynde med de Ord, hvormed den ærede sidste Taler (Rørdam) sluttede. I det store og hele kan jeg anbefale Forslaget, takke for dets Fremkomst og ønske, at det maa faa en god og blid Behandling, saa at det kan naa at blive gennemført i denne Samling. For saa vidt kunde jeg godt have undladt at lade min Røst lyde ved denne Lejlighed, naar det ikke var, fordi jeg ønskede at rette et bestemt Spørgsmaal til den højt-ærede Minister. Jeg er nemlig bleven anmodet om, paa min Valgkreds' Vegne, at spørge, hvorvidt der er Udsigt til, at en By som Herning, skønt den kun er en Landsby, kunde komme i lige Betragtning med de andre Byer, fra hvilke der foreligger Tilbud af forskellig Art for til Gængæld at blive det Sted, hvor en saadan Anstalt maatte komme til at ligge. Herning er en By paa 6,000 Mennesker, det er en centralt beliggende By i Jylland og vil, naar, forhaabentlig om ikke mange Aar, Vejle-Givebanen bliver gennemført, have saa let Forbindelse med alle Egne af Jylland som nogen By derovre. Der skal nu til Foraaet bygges et stort Amtssygehus paa en Plads tæt ved Byen, hvor man mener, der ogsaa er god Plads til en Anstalt som den, her er Tale om. Jeg har derfor bedt om Ordet for at stille det udtrykkelige Spørgsmaal til Justitsministeren, hvorvidt man kan vente, at der til et Tilbud fra Herning eventuelt vil kunne blive taget samme Hensyn som til Tilbud fra andre Byer med Hensyn til Anstaltens Plads. Hermed skal jeg, som jeg begyndte, slutte mig til de fremkomne Anbefalinger af Forslaget, haabende, at Anstalten, som vi trænge haardt til, maa, enten den kommer til at ligge det ene eller andet Sted, gøre den Nytte, vi alle ønske.

Justitsministeren (Alberti): Jeg kan kun have den allerstørste Grund til at være tilfreds med den Modtagelse, det foreliggende Forslag har faaet. Jeg haaber, at den Velvilje, der nu har fundet Udtryk fra saa mange Sider, ogsaa vil holde sig ved Forslagets fortsatte Behandling. Og jeg vil bede om en Ting, nemlig at man betragter Lovforslaget alene som det, det er, nemlig en beskeden Ting, Anlæg af en Fødeanstalt ovre i Jylland, og ikke kommer ind paa alle saadanne Betragtninger af mere indgribende Natur, der mulig kunne være egnede til fra den ene eller den anden Side at skade Lovforslagets Gang. Jeg sigter her til noget

saadant som, at Forslaget skulde være Begyndelsen til et Universitet i Jylland. Kan man komme til et saadant og de andre Ting, som det ærede Medlem for Saksjøbing (Rørdam) omtalte, skal jeg intet have at indvende derimod. Men jeg vil meget nødig have, at man sætter denne omfattende Sag, der sikkert vil møde stærk Modstand fra forskellige Sider, i Forbindelse med dette lille Lovforslag og derved mulig skader dets hurtige Fremme.

Hvorvidt det Navn, Lovforslaget giver Anstalten, er heldigt eller ikke, kan der naturligvis være delte Meninger om. Jeg skal aabent vedgaa, at jeg har haft meget Bryderi med at finde paa det Navn, jeg har fundet paa. Det laa jo lige for at kalde det Forslag om Oprettelse af en Fødselsstiftelse i Jylland. Det er et Ord, som vi alle kende fra Brug i over hundrede Aar, og som alle vide, hvad er. Naar jeg ikke har gjort det, er det, fordi jeg gaar ud fra, at den nuværende Fødselsstiftelse som en gammel ærværdig Institution sætter særlig Pris paa sit Navn og vilde føle det som et Indgreb i sine naturlige Prærogativer, om man vilde give den ny og yngre Anstalt det samme Navn. Jeg har saa efter meget Hovedbrud udfundet Navnet Fødselsanstalt, men hvis man skulde kunne finde et Navn, der var bedre, skal jeg være meget føjelig og skikkeligt med Hensyn til Forhandlingerne derom. Jeg maa dog sige, at det Navn, som det ærede Medlem for Saksjøbing foreslog, nemlig „Fødeanstalt“, er meget ringere end det, jeg har fundet paa.

I Spørgsmaalet om, hvor Anstalten skal ligge, er jeg principielt enig med dem, der mene, at Anstalten skal ligge i Aarhus. Men der skal selvfølgelig være Maade med al Ting, og det er kun rimeligt og naturligt, at man af den By, der faar en saadan Anstalt, kræver visse Ofre. Det er noget, man gør alle Vegne, og det er sket ved mange forskellige Lejligheder. Viser det sig, at den Imødekommen, der kræves paa det Sted, hvor man helst vil have Anstalten, er saa væsentlig ringere end den, der vises andre Steder fra, maa man til at veje og overveje, hvad der i Virkeligheden vil være det rigtigste, forsvareligste og billigste. Det er rigtigt, som det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Sabroe) sagde, at Pladsen, hvor en saadan Anstalt skal ligge, maa være saa centralt beliggende som muligt. Men netop disse Ord vil jeg gerne anvende overfor det Tilbud, der er fremkommet fra Aarhus' Side. Thi ligesom det kan være rig-